

Nionde Hufvudtiteln: Ehuru utgifterna på denna hufvudtitel icke anses medföra någon förhöjning vid innevarande riksdag, så vill det synas som skulle det hittills fastställda pensionsväsendet kunna i högst väsentlig grad förändras, om man något mera lemnar åt den enskilda omtanken att bilda föreningar, derutur Statens embets- och tjänstemän erhöles tillräckliga pensioner för sig, enkor och barn, efter att under sin verksamhetstid hafva dertill bidragit med årliga afgifter. I anledning häraf anhålles vördsamt, att Riksdagen ville besluta, att pensionsväsendet inom Riket bör ordnas på sådant sätt, att Riksdagen icke behöfver ingå i pröfning af hvarje särskild persons behof utan i det stället anslå en rund summa årligen till understöd för de redan bildade eller framdeles uppkommande pensionsföreningarne.

Stockholm den 27 Januari 1868.

C. A. Larsson
från Östergötland.

N:o 279.

Af Herr C. T. Svanberg: Derom att af de medel, som nu äro ställda till Kongl. Kommers-kollegii förfogande, 3,000 R:dr måtte anvisas till understöd åt gesäller och arbetare, som utomlands vilja utbilda sig i sitt yrke.

Om man anser det nödvändigt för ett lands oberoende och välstånd, att industrien så utvecklade sig, att den icke allenast tillfredsställer konsumenternes skäliga fordringar utan ock lemna tillfälle för yrkesidkaren och arbetaren att jemte daglig utkomst förskaffa sig utvägar för utbildande af sin yrkesskicklighet, måste man medgifva, att understöd härför erfordras från det allmännas sida. Detta har ock länge varit erkänt, och man finner redan de välgörande verkningarne af de uppostringar, Staten gjort för näringarnes befordran i många riktningar. Likväl kan man säga, att det understöd och de uppmuntringar Staten lemnat — utom hvad beträffar undervisningsanstalterna — företrädesvis varit afsedda för industriidkare, hvilka innehafva ett högre mått af tekniska kunskaper, men att den egentliga arbetsklassen, som lägger hand vid detaljerna, hitintills högst ringa kommit i åtnjutande af

något understöd för att kunna till sin egen och landets båtnad draga nytta af de förbättrade arbetsmetoder, hvilka utgöra grundvilkoren för handtverkeriernas ståndpunkt i de länder, som i detta afseende hafva försprånget framför oss. Det är i betraktande af denna brist, och med fullaste öfvertygelse om de goda verkningar ett ringa understöd till ett visst antal arbetare med goda anlag skulle åstadkomma, som jag härmed vördsamt vågar föreslå,

att Riksdagen behagade bevilja ett årligt anslag af 3,000 R:dr R:mt till understöd åt gesäller och arbetare, som utomlands vilja utbilda sig i sitt yrke; och då styrelsen för Stockholms stads handtverksförening otvifvelaktigt bäst är i tillfälle att bedöma, hvilka företrädesvis böra komma i åtnjutande af ett reseunderstöd, borde efter mitt förmenande dessa medel ställas till nämnda styrelses disposition, som skulle ega utvälja subjekter och, sedan lämplig tid blifvit af styrelsen bestämd, till hvar och en af dem vid afresan utbetala 150 à 200 R:dr samt, sedan de ett år vistats utomlands, efter requisition till dem öfversända ytterligare 150 à 200 R:dr. Då emellertid under närvarande förhållanden beviljandet af något nytt Statsanslag ej är att förmoda, ja, snart sagdt ej att hoppas eller önska, så får jag vördsamt föreslå,

att de medel, som till ett liknande ändamål nu äro ställda till Kongl. Kommers-kollegii förfogande, blifva så fördelade, att 3,000 R:dr R:mt må tillsvidare kunna på här angifvet sätt användas.

Stockholm den 27 Januari 1868.

Conrad Th. Svanberg.

N:o 280.

Af Herr C. T. Svanberg: Om förhöjning af tullen å chokolad.

Genom föregående Riksdagsbeslut bestämdes, att tullen på kakao skulle förhöjas från 10 till 12 öre för skålpundet, men troligen genom förbiseende af såväl Bevillnings-Utskottet som Representationen förblef tullen å chokolad ej i förhållande derefter förhöjd utan bibehållen vid 30 öre för skålpundet. Den naturliga följderna deraf har äfven inträffat, ty då införseln till Riket af chokolad under sistlidna år högst betydligt ökats, har deremot införseln af kakao under samma tid synnerligen aftagit.